

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes låta för Riksdagen framlägga förslag till bestämmelse, att kvinna äger rätt att lika med man söka och innehafva klockarbefattning.

Stockholm den 11 mars 1910.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 30.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 mars 1910.
— — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring af eller tillägg till 154 § utsökningslagen.

(Lagutskottets utlåtande nr 10.)

Till Konungen.

Vid innevarande års riksdag har enskild motionär gjort framställning om ändring af eller tillägg till 154 § utsökningslagen.

På sätt motionären erinrat, har den, som vunnit kvarstad, skingringsförbud eller reseförbud, som i 154 § utsökningslagen afses, att inom viss tid genom stämning eller lagsökning anhängiggöra sin talan eller, om den redan är anhängig, fullfölja densamma. Den, som genom ingånget skiljeaftal eller eljest är bunden att öfverlämna tvistens afgörande åt skiljemän, är följaktligen, ehuru befogad att under gifna förutsättningar erhålla handräckning af ifrågavarande art, utesluten från

möjligheten att genom påkallande af skiljedom vidmakthålla det preliminära skydd, som handräckningsåtgärden afsett att bereda.

Rent principiellt sedt behöfver väl ej detta förhållande betecknas såsom i och för sig oegentligt. Själfva skiljeaftalet, där ett sådant föreligger, är ju en fri viljeakt, därvid parterna få anses hafva med full insikt om dess konsekvenser mot vinsten af högre skattade fördelar underkastat sig en eller annan med förfarandet förknippad olägenhet. Erinras må därjämte, att domaren i utöfningen af sin funktion är strängt bunden af statens lagar, medan skiljemannen i sitt uppdrag har att mera följa sitt eget omdöme om hvad rätt och billighet kräfver, en olikhet mellan dessa båda former för realisation af ett rättsanspråk — hänskjutande af en tvist till domstol eller till skiljemän — som skulle kunna tänkas göra lagstiftaren mindre benägen att låta en provisorisk säkerhetsåtgärd äga fortfarande bestånd i afbidan på skiljedomens meddelande.

De invändningar, som sålunda ur principiell synpunkt möjligen skulle kunna framställas mot motionärens förslag, synas dock vara af underordnad betydelse i jämförelse med frågans stora praktiska räckvidd. På affärslifvets område gör sig i våra dagar i fråga om sättet för lösning af uppkommande tvister gällande en af många omständigheter beroende, allt större tendens att anlita skiljedomsförfarandet i stället för den offentliga rättsskipningen. Såsom motionären antydt, förekommer till och med understundom, att för den, som ingått ett af-tal eller inlåtit sig i en affär, skiljemannaförfarandet därmed faktiskt är, i händelse af tvist, obligatoriskt. Härvid blir den af motionären framhållna bristen i det ifrågavarande hänseendet synnerligen framträdande. Så synes i än högre grad vara förhållandet, där redan enligt lagens stadgande skiljemannaförfarande och ej domstol skall anlitas för föregående pröfning eller slitande af en rättstvist. Detta är händelsen i ett flertal sjörättsfrågor, i vissa fall enligt lagen om nyttjanderätt till fast egendom, enligt kungl. kungörelsen den 20 oktober 1899 om begagnande af kronans jordägareandel i grufva med flera fall.

Huruvida, på sätt motionären förutsatt, äfven annan åtgärd än påkallande af skiljedom bör i det af motionären ifrågasatta hänseendet tillerkännas med stämning eller lagsökning likställd verkan, lärer en blifvande utredning ådagalägga.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes låta utarbeta och för Riksdagen framlägga sådant förslag till ändring af eller tillägg till 154 § utsökningslagen, att kvarstad, skingringsförbud eller reseförbud må kunna vidmakthållas

äfvén genom annan åtgärd än lagsökning eller stämning i de fall, då lagsöknings- eller rättegångsförfarande är uteslutet, och särskildt att påkallande i behörig ordning af skiljedom, när sådan är föreskrifven, må vara för ändamålet tillräckligt.

Stockholm den 11 mars 1910.

Med undersätlig vördnad.

Nr 31.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 mars 1910.
 — — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af möjlighet för vissa samhällen att på mindre betungande villkor med full äganderätt komma i besittning af gatumark, som upplåtits till allmänt begagnande.

(Lagutskottets utlåtande nr 11.)

Till Konungen.

Vid innevarande års riksdag har af enskild motionär gjorts framställning angående möjlighet för vissa samhällen att på mindre betungande villkor med full äganderätt komma i besittning af gatumark, som upplåtits för allmänt begagnande.

Enligt 9 § i lagen angående stadsplan och tomtindelning skall allmän väg, som enligt fastställd stadsplan ingår i gatumark, utan ersättning tillfalla stad eller samhälle, hvarå lagen äger tillämpning. Med afseende åter å mark, som enligt särskildt aftal upplåtits till allmänt